

Metropolia Toruńska - perspektywa regionalna

Adam Stańczyk

Departament Planowania Rozwoju i Współpracy Regionalnej
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Toruń, 18 lutego 2025 r.

Rozdział I

Metropolia Toruńska w polityce kształtowania rozwoju Województwa

W dokumentach formułujących założenia rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego, obszar stanowiący Metropolię Toruńską jest postrzegany w następujący sposób:

- **Toruń** – jeden z dwóch równorzędnych ośrodków stołecznych, o zasięgu oddziaływania obejmującym cały obszar Województwa - niezbędny dla prawidłowego rozwoju województwa (ma znaczenie dla kształtowania jakości życia oraz konkurencyjności gospodarki), a zarazem jeden z dwóch równorzędnych głównych ośrodków budujących powiązania ponadregionalne i międzynarodowe naszego Województwa
- **Aleksandrów Kujawski, Chełmno, Golub-Dobrzyń** są dostrzegane jako ośrodki powiatowe (wraz z przypisaniem im zadań typowych dla tego poziomu)
- **Obszar Metropolii Toruńskiej** – obszar tożsamy z Miejskim Obszarem Funkcjonalnym Torunia – obszar silnie powiązany i wspierający miasto w realizacji funkcji regionalnych i ponadregionalnych

(ciąg dalszy...)

(...ciąg dalszy)

- Toruń i powiat toruński – miasto i ścisła strefa podmiejska, stanowią część Stołecznego Obszaru Rozwojowego
- Dostyc duża liczba gmin jest identyfikowana jako problemowe pod względem stanu rozwoju społeczno-gospodarczego
- Wybrane ośrodki/obszary/obiekty mają wyspecjalizowany charakter świadczący o wizerunku Województwa, stanowiący element jego istotnych potencjałów endogenicznych (np. Chełmno, Ciechocinek, Golub-Dobrzyń, Ziemia Chełmińska, Drwęca)

Dwustołeczność, a dwa Miejskie Obszary Funkcjonalne – pozorna sprzeczność

Bydgoszcz i Toruń pełnią rolę rzeczywistych stolic administracyjnych i funkcjonalnych Województwa. Obydwa te miasta ze względu na skupiony w nich potencjał są niezbędne dla zapewnienia całemu obszarowi województwa dostępu do funkcji o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym (w tym międzynarodowym)

Obydwa miasta realizują więc zadania, które w innych regionach są realizowane w jednym mieście stołecznym

Bydgoszcz i Toruń realizują przede wszystkim funkcje, które są wobec siebie komplementarne (powielanie się wielu funkcji jest tylko pozorne). Obydwa miasta przede wszystkim uzupełniają swój potencjał

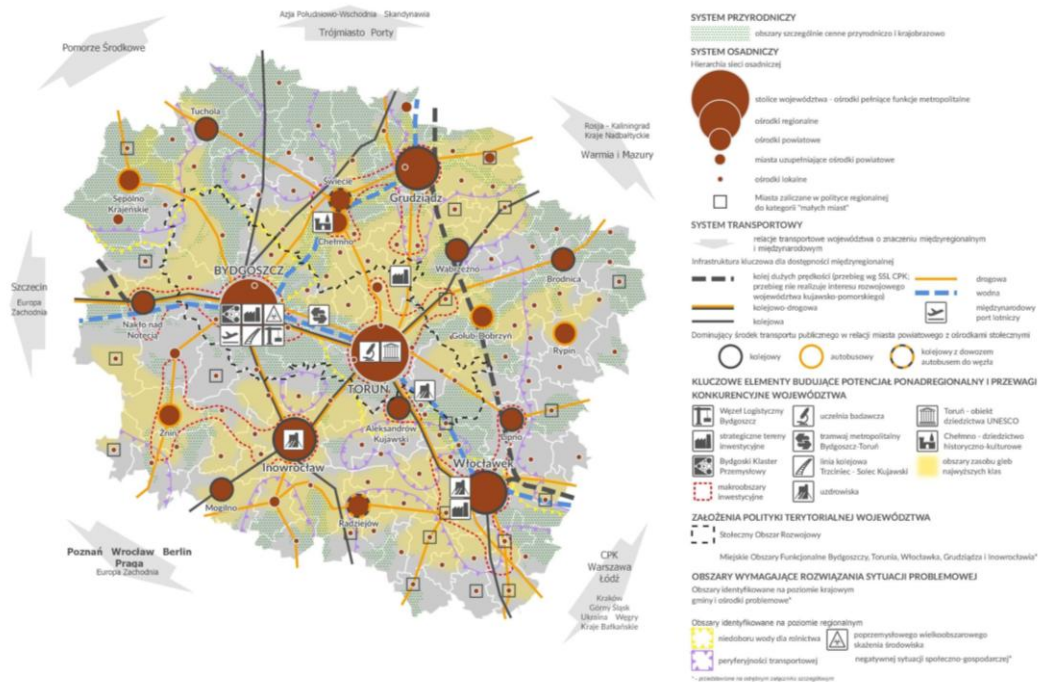
Obszary funkcjonalne Torunia i Bydgoszczy są obszarami budowy relacji istotnych dla codziennego funkcjonowania obydwu tych miast, jako ośrodków regionalnych i ponadregionalnych

Stanowią swoiste „zaplecze”, czego nie należy odbierać jako określenia pejoratywnego, a raczej dostrzeżenia naturalnego podziału/ zróżnicowania zadań – świadczy ono o symbiozie, czerpaniu wzajemnych korzyści przez wszystkie „elementy” obszaru funkcjonalnego

Fakt, że w polityce regionalnej Województwa podkreśla się pełnienie zadań stołecznych przez dwa równorzędne i niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania – ośrodki stołeczne oraz że ich potencjał stołeczny w porównaniach z innymi regionami może i powinien być sumowany, nie jest sprzeczny z uznaniem, że zarówno Toruń, jak i Bydgoszcz mają prawo do samodzielnego kształtowania swoich relacji z własnym obszarem funkcjonalnym

Tabela 2. Hierarchia sieci osadniczej województwa kujawsko-pomorskiego

Poziom hierarchii sieci osadniczej	Odpowiedzialność danego poziomu hierarchicznego za realizację celów rozwojowych województwa	Przestrzenny zasięg oddziaływania danego poziomu hierarchicznego w skali województwa
Ośrodki stołeczne	• Stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego województwa w zakresie zadań przypisanych ośrodkom stołecznym (funkcje o zasięgu regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym) • Ośrodki w największym stopniu odpowiedzialne za kształtowanie jakości życia mieszkańców województwa poprzez koncentrowanie działalności istotnych dla mieszkańców całego województwa • Ośrodki w największym stopniu odpowiedzialne za kształtowanie konkurencyjności gospodarki województwa • Ośrodki w największym stopniu odpowiedzialne za kształtowanie powiązań i zależności o charakterze ponadregionalnym i międzynarodowym	Obszar województwa

Rysunek 41a. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030

Wynikanie: Przebieg linii kołowych planowanych do realizacji pokazano zgodnie z aktualnymi dokumentami inwestora, które nie oddają interesu rozwojowego województwa kujawsko-pomorskiego. Obszar zasobu gleb najwyższych klas oraz obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo – stanowią ideogramy wskazujące rozmieszczenie obszarów kluczowych – zostaną uszczegółowione w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa. Linie komunikacyjne pokazano w sposób schematyczny – obrazujący relacje i powiązania.

Rysunek 5. Miejskie obszary funkcjonalne (MOF) w województwie kujawsko-pomorskim

Rysunek 41b. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – uszczegółowienie dotyczące miejskich obszarów funkcjonalnych

Źródło: Strategia Przyspieszenia 2030+
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego Poziomy polityki terytorialnej oraz obszary prowadzenia polityki terytorialnej

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 44. Poziomy polityki terytorialnej (dla poziomów I - IV) oraz obszary prowadzenia polityki terytorialnej (OPPT)

Tabela 4. Wykaz obszarów prowadzenia polityki terytorialnej (OPPT) wynikających z poziomów hierarchicznych sieci osadniczej - dla poziomów (I), (II), (III) i (IV)

Poziomy polityki terytorialnej	Obszary prowadzenia polityki terytorialnej wyznaczone na danym poziomie polityki terytorialnej
(I)	Stoleczny Obszar Rozwojowy
(II)	- Miejski Obszar Funkcjonalny Bydgoszcz - Miejski Obszar Funkcjonalny Toruń
(III)	- Miejski Obszar Funkcjonalny Grudziądz - Miejski Obszar Funkcjonalny Inowrocław - Miejski Obszar Funkcjonalny Włocławka
(IV)	OPPT Aleksandrowa Kujawskiego

Tabela 5. Ramowa identyfikacja najważniejszych rodzajów interwencji dedykowanych poszczególnym poziomom polityki terytorialnej, wynikającym z poziomów hierarchicznych sieci osadniczej - dla poziomów (I), (II), (III) i (IV)

Poziomy polityki terytorialnej	Kategorie interwencji szczególnie dedykowane dla danego poziomu
(I)	- rozwijanie potencjału usług o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym - szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczo-rozwojowa, kreowanie innowacyjności, specjalistyczna i wysokospecjalistyczna ochrona zdrowia, instytucje artystyczne (instytucje tzw. kultury wysokiej), instytucje i infrastruktura sportowa o znaczeniu regionalnym i krajowym, lokowanie instytucji szczebla krajowego i międzynarodowego, lokowanie obiektów o znaczeniu symbolicznym - stanowiących wyróżniki tożsamościowe miast/województwa, specjalistyczne zawodowe szkolnictwo ponadpodstawowe i specjalne oraz doskonalenie nauczycieli, - wsparcie na obszarach leżących w SOR poza ośrodkami stołecznymi, rozwoju niezbędnego zaplecza dla działalności określonych powyżej - projekty integrujące transportowo ośrodki stołeczne województwa - rozwój infrastruktury transportowej dla dostępności międzyregionalnej i międzynarodowej

Określenie poziomów różnicowania rozwoju w ramach polityki terytorialnej

Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego w okresie programowania 2021-2027 realizowana będzie w ujęciu następujących poziomów:

- (I) poziom służący rozwojowi funkcji o znaczeniu regionalnym (realizowanych dla mieszkańców i obszaru całego województwa) i ponadregionalnym (tworzących relacje i powiązania międzyregionalne i międzynarodowe). Oczekiwana rola i znaczenie tego poziomu w rozwoju województwa, to wysoka sprawność i jakość działalności związanych ze stymulowaniem jakości życia i kształtowaniem konkurencyjności gospodarki - w skali całego województwa oraz budowaniu powiązań i pozycji regionu w skali krajowej i międzynarodowej. Ten poziom nazywany jest Stolecznym Obszarem Rozwojowym (SOR). W ujęciu terytorialnym poziom ten obejmuje obydwa ośrodki stołeczne (Bydgoszcz i Toruń) oraz otaczające je powiaty ziemskie. Za programowanie i koordynowanie zadań dedykowanych dla poziomu (I) odpowiedzialny będzie Samorząd Województwa, który działania te będzie określał przy współpracy samorządów gminnych i powiatowych oraz partnerów społeczno-gospodarczych z obszaru SOR, natomiast w fazie wykonawczej dopuszcza się ich przekazanie partnerstwu na poziomie (II) i/lub (IV) lub partnerom społeczno-gospodarczym, zwłaszcza jeśli instrument ZIT byłby optymalnym lub zalecanym narzędziem ich realizacji. Polityka rozwoju Stolecznego Obszaru Rozwojowego (SOR) będzie prowadzona na podstawie dokumentu o charakterze operacyjnym, służącym realizacji celów „Strategii Przyspieszenia 2030+” w tym obszarze i będącego konkretnym planem na rzecz wzmocnienia potencjału funkcji regionalnych i ponadregionalnych obydwu miast stołecznych, o nazwie „Polityka rozwoju potencjału regionalnego miast stołecznych województwa kujawsko-pomorskiego”. Za sporządzenie powyższego dokumentu odpowiedzialny jest Samorząd Województwa, przy czym obligatoryjne jest umożliwienie samorządom gminnym i powiatowym z obszaru SOR, a także partnerom społeczno-gospodarczym, współtworzenia dokumentu, a następnie konsultowania jego projektu. Relacje pomiędzy „Polityką rozwoju potencjału regionalnego miast stołecznych województwa kujawsko-pomorskiego”, a dokumentami programowymi dla partnerstw związanych w ramach MOF Bydgoszcz i MOF Toruń, zostaną określone w dokumencie „Polityka terytorialna województwa kujawsko-pomorskiego”.

Źródło: Strategia Przyspieszenia 2030+
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

„Silna” Metropolia Toruńska („sprawnie funkcjonująca”*) będzie ewidentnie sprzyjać realizacji celów rozwojowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego i w jego interesie jest aby funkcjonowała jak najsprawniej i rozwijała się jak najlepiej

*co to znaczy, że Metropolia „sprawnie funkcjonuje”? – spojrzenie regionalne:

- Toruń oferuje szeroką gamę działalności o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, realizowanych na wysokim poziomie jakościowym
- Wszystkie gminy prezentują wyższą jakość życia i atrakcyjność gospodarczą, niż miałyby to miejsce, gdyby nie kooperowały między sobą w ramach integracji funkcjonalnej
- Gminy potrafią dobrze wykorzystać swoje dodatkowe specyficzne walory, w zakresie których dzięki kooperacji – nie konkurują ze sobą, tylko sieciują ofertę
- Faktyczne zmiany liczby ludności są korzystniejsze, niż wykazują prognozy

Rozdział II

Relacje: „duże miasto – obszary otaczające”. Podstawy teoretyczne

Miasta i obszary podmiejskie funkcjonują w symbiozie

W teorii geografii, występowanie interakcji pomiędzy miastem, a obszarami je otaczającymi, jest czymś oczywistym. Są to różnego rodzaju związki, relacje, zależności, powiązania, przepływy, współpraca

Dowodzi tego ukształtowana terminologia i bogaty dorobek – zarówno teoretyczny, jak i dokumentującym konkretne przypadki, a przykłady takich interakcji są dostrzegane od początków istnienia osadnictwa

Relacje miasta i obszarów je otaczających są immanentną cechą systemów osadniczych i są niezbędne dla kształtowania rozwoju zarówno tego miasta, jak i tych obszarów. Główne znaczenie miała/ma tu zachodząca na bardzo wielu płaszczyznach obustronna, intensywna wymiana w tych relacjach: usług, dóbr, pracy, kapitału, informacji

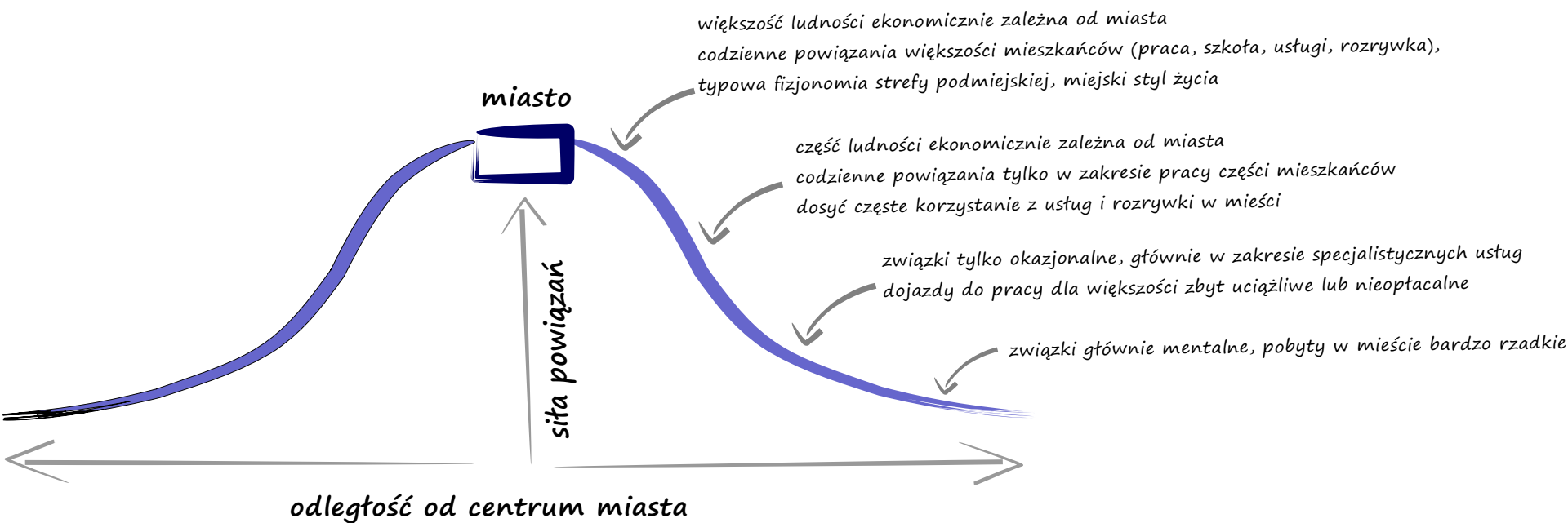

Siła oddziaływania miasta maleje wraz z odległością – która powoduje spadek możliwości utrzymywania faktycznych silnych relacji. Osłabianie więzi jest pochodną coraz dłuższego czasu niezbędnego na przemieszczenie się, dlatego przy sprawnie funkcjonującym transporcie, strefy podmiejskie są większe.

Wraz ze wzrostem odległości od miasta zmienia się nie tylko natężenie, ale też motywacja tych zależności (zilustrowane na schemacie)

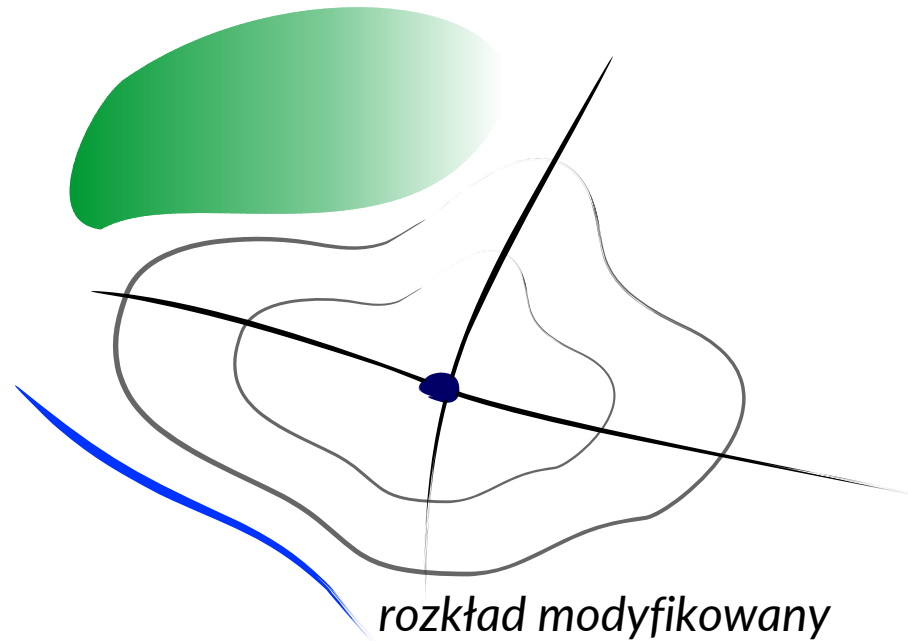
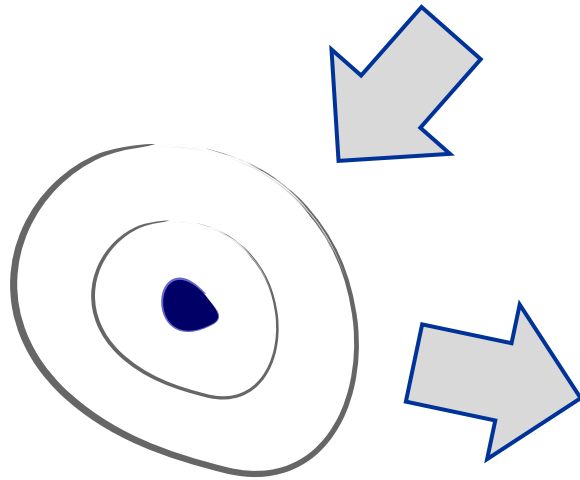
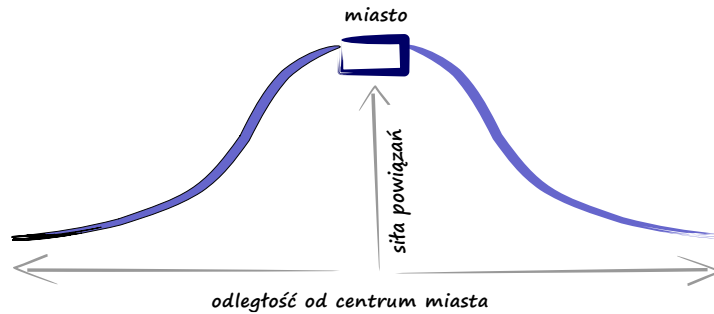
Najczęściej stosowaną miarą zależności są dojazdy do pracy (zilustrowane na mapach)

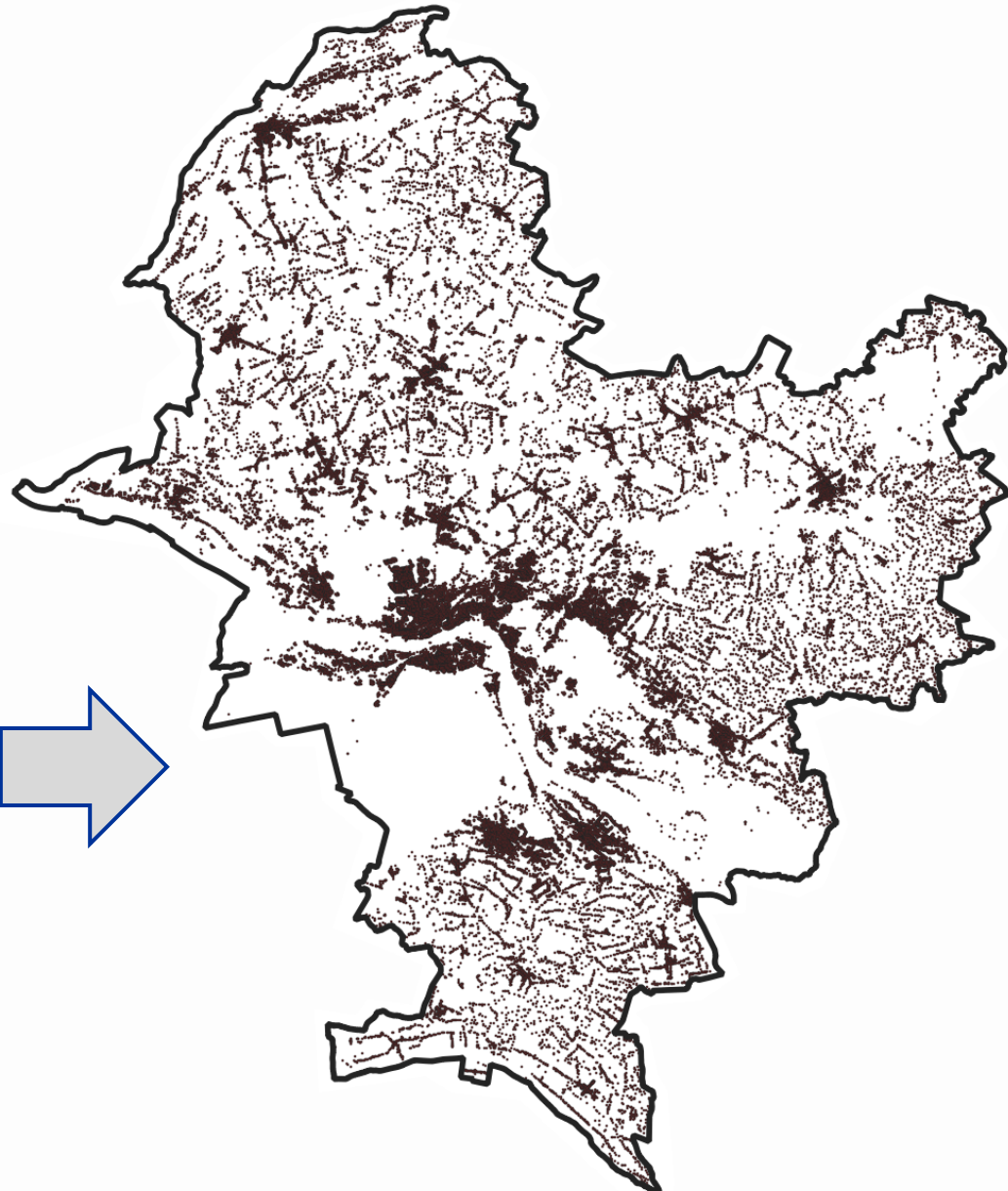
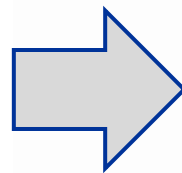
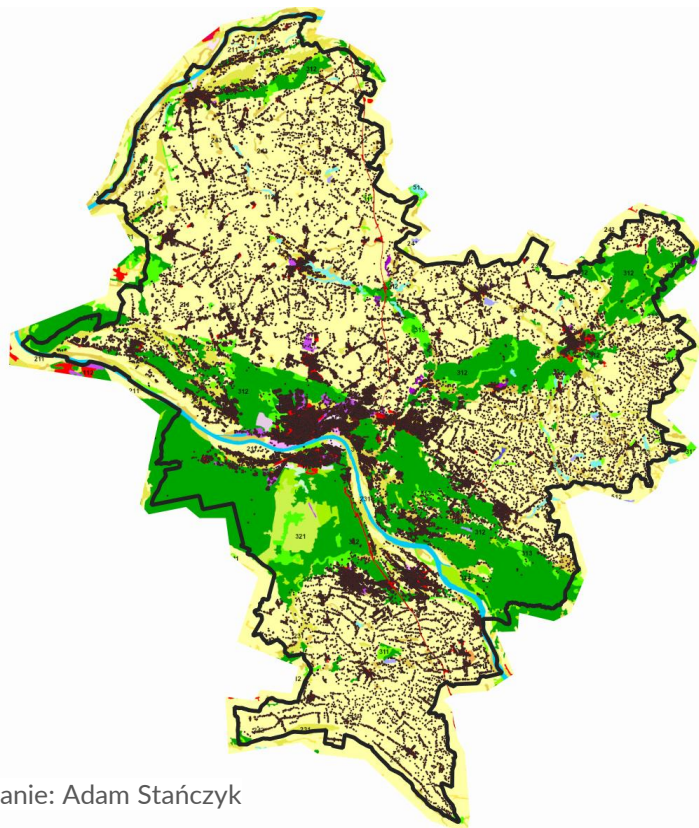
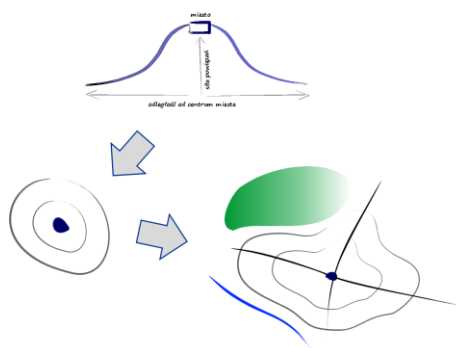
Schemat pokazujący zmianę natężenia i charakteru powiązań z miastem wraz ze wzrostem odległości

Opracowanie: Adam Stańczyk

Schemat pokazujący modyfikacje natężenia i charakteru powiązań z miastem zależnie od lokalnych uwarunkowań

Opracowanie: Adam Stańczyk

Rozmieszczenie 90 tys. punktów adresowych na terenie MT jest modyfikowane głównie uwarunkowaniami fizycznogeograficznymi oraz układem dróg

Miasto i obszary podmiejskie tworzą „miejski obszar funkcjonalny” (MOF)

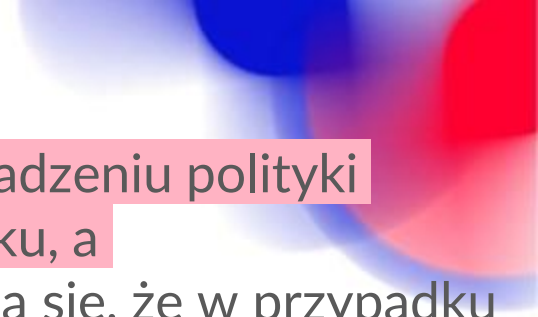
Do planowania regionalnego termin MOF został wprowadzony w KPZK2030 z następującą definicją:

Miejskie obszary funkcjonalne (MOF) są układem osadniczym ciągłym przestrzennie, złożonym z odrębnych administracyjnie jednostek i obejmują zwarty obszar miejski, powiązaną z nim funkcjonalnie strefę zurbanizowaną oraz ośrodki bliskiego sąsiedztwa. Są to obszary zurbanizowane o największej gęstości zaludnienia i najważniejszych funkcjach w systemie osadniczym kraju. Administracyjnie obszary te mogą obejmować zarówno gminy miejskie, wiejskie, jak i miejsko-wiejskie.

MOF jest specyficznym rodzajem „obszarów funkcjonalnych”

Obszar funkcjonalny – (definicja UPZP) obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju

Obszar funkcjonalny – (definicja UZPPR) obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny

W Polsce trend podejścia funkcjonalnego w prowadzeniu polityki rozwoju pojawia się dopiero w I dekadzie XXI wieku, a operacjonalizowany jest w kolejnych latach. Uważa się, że w przypadku miast i ich obszarów podmiejskich, pozwala na najpełniejsze - najbardziej wieloaspektowe podejście do problemów, zagrożeń ale także szans i możliwości rozwoju.

Dostrzeganie aspektów funkcjonalnych w przepisach z zakresu planowania rozwoju:

- pojawił się obowiązek wyznaczenia miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodków wojewódzkich („MOFOW”) w PZPW (już nie obowiązuje)
- pojawił się obowiązek wyznaczenia miejskiego obszaru funkcjonalnego w SRW
- pojawił się instrument ZIT (perspektywa 2014-2020, rozwinięty 2021-27)
- gminy leżące w obszarach funkcjonalnych, w SUIKZP mogły zakładać większy wzrost liczby ludności na potrzeby prognozy do wyznaczenia skali możliwej zabudowy

Jednak pomimo że podejście funkcjonalne jest wciąż uważane za właściwe i promowane są różne formy współpracy o takim charakterze, w praktyce brak jest realnych instrumentów rozwoju MOF, bo idea ta „nie pasuje” do ustroju polegającego na niezależności samorządów w ramach podziału administracyjnego oraz jasnej odpowiedzialności i rozłączności kompetencyjnej w zakresie tzw. zadań własnych (wszystkie „zadania własne” są „podzielone pomiędzy samorządy” – jeśli partnerstwo ma realizować wspólnie zadania, muszą to być zadania „przejęte” od samorządów)

Dlatego oddolne partnerstwa samorządów na rzecz prowadzenia polityki rozwoju, a więc inicjatywy takie jak powołanie Metropolii Toruńskiej, są jedyną formą kształtowania polityki rozwoju w obszarach funkcjonalnych

Obszar funkcjonalny miasta stanowi system społeczno-gospodarczy, a więc jak w każdym takim systemie, w MOF ma miejsce podział zadań pomiędzy różne podmioty, ten system tworzące

Podstawowa oś tego podziału zadań, to: miasto rdzeniowe – pozostałe gminy, ale ważne są także podziały w grupie „pozostałych” gmin wynikające z ich uwarunkowań/predyspozycji/specjalizacji

Ten podział zadań daje szanse specjalizacji i rozwoju dzięki wykonywaniu zadań także na rzecz pozostałych jednostek tworzących MOF

Jest to naturalny podział ukształtowany na przestrzeni dziejów i obserwowany wszędzie gdzie funkcjonują miasta i obszary otaczające – niezależny od kręgów cywilizacyjnych

Zadania miasta rdzeniowego:

- Są one związane z pozycją miasta w hierarchii sieci osadniczej – miasto realizuje te funkcje, które wyznaczają tę pozycję - w przypadku Torunia, są to wyspecjalizowane usługi o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym:
 - administracja, nauka, B&R, ochrona zdrowia, kultura i sztuka, obsługa biznesu, ośrodek przemysłu, ośrodek sportu
 - z tymi funkcjami wiąże się także organizacja wydarzeń o zróżnicowanym profilu/charakterze, ale ich cechą wspólną jest zgromadzenie znacznej liczby uczestników, a więc także ich obsługa (noclegi, gastronomia)
- jak każdy ośrodek stołeczny regionu, Toruń jest też węzłem komunikacyjnym
- dodatkową cechą wspierającą powyższe walory jest dziedzictwo kulturowe, które czyni z miasta duży ośrodek turystyki krajoznawczej

Te zadanie nie mogą być realizowane poza miastem rdzeniowym (wymagają odpowiedniej skali), ale jednocześnie mogą być „lepiej” w nim realizowane, dzięki „udziałowi obszarów podmiejskich”

Zadania obszarów otaczających:

- Zapewnienie pracowników dla działalności realizowanych w mieście (dwie płaszczyzny – 1.dojazdy do pracy „ludności rdzennej”, 2.przestrzeń dla rozwoju zabudowy podmiejskiej)
- Zwiększanie popytu wewnętrznego na dobra i usługi (w tym dobra luksusowe) – w mieście codziennie przebywa kilkadziesiąt tysięcy „dodatkowych” konsumentów
- Zapewnianie przestrzeni dla rekreacji i wypoczynku
- Pełnienie funkcji żywicielskiej (w tym specjalistyczne kierunki produkcji), obszar MT z pewnością pozostanie terenem dobrze rozwiniętego rolnictwa i przetwórstwa żywności i jest to właściwy kierunek rozwoju dla wielu gmin
- Zaplecze terenowe dla działalności wielkopowierzchniowych (nieдоступnych w mieście)
- Pełnienie roli „buforu środowiskowego” („płuca miasta”)
- Lokalizacja wybranych specyficznych funkcji regionalnych (Łubianka, Piwnice)
- Specyficzna funkcja gminy Wielka Nieszawka – zaplecze dla funkcji militarnej

Rozdział III

Jaka powinna być strategia rozwoju Metropolii Toruńskiej?

Jedyną możliwością realnego rozwoju MT – jest integracja

Rozwój relacji pomiędzy gminami tworzącymi obszar funkcjonalny musi odbywać się poprzez integrację, rozumianą jako „coraz silniejsze uwspólnianie polityki rozwoju”

Nie ma możliwości, by inicjatywa partnerstwa się rozwijała, jeśli ta integracja nie będzie postępować

Nie ma także innej możliwości rozwoju partnerstwa, niż integracja

JST w ramach partnerstwa o takim charakterze tworzą swoistą „unię”/ „federację”

- „Ceną/kosztom” integracji może być poświęcenie części samorządności każdej z gmin na rzecz wspólnego (a nie indywidualnego) podejmowania decyzji oraz (niekiedy) konieczność podporządkowania się decyzjom większości
- „Korzyścią” integracji może być spodziewana bezdyskusyjna poprawa jakości życia mieszkańców poprzez szerszą ofertę, łatwiej dostępnych usług oraz miejsc pracy. Korzyścią mogą być także oszczędności i brak konieczności rywalizacji

To wyłącznie od członków partnerstwa zależy, jak daleko posunie się integracja – a więc także - jak dużej skali „kosztów” i „korzyści” należy się spodziewać

Podstawowy dylemat u progu prac nad Strategią Metropolii

Toruńskiej: Przystępując do tworzenia strategii rozwoju Metropolii Toruńskiej, należy określić („umówić się na”) spodziewany i akceptowany poziom integracji

Immanentną częścią tego etapu jest określenie wizji/wyobrażenia stanu rozwoju i poziomu wzajemnych interakcji i zależności za 10 lat. Wizja ta docelowo musi zostać przedstawiona w najważniejszej części strategii – modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, który pokaże i opíše wszystkie aspekty integracji, na które członkowie Metropolii Toruńskiej się zdecydują

Jaka powinna być pierwsza strategia Metropolii Toruńskiej?

Pięć niezbędnych warunków dobrej strategii

Musi to być strategia, która zapoczątkuje proces rzeczywistej funkcjonalnej integracji oraz proces integracji mentalnej, a więc powstawania wspólnoty - odczuwającej więź i tożsamość metropolitalną

Jaka powinna być pierwsza strategia Metropolii Toruńskiej? Pięć niezbędnych warunków dobrej strategii

Strategia wymaga spojrzenia na obszar Metropolii Toruńskiej jako na całość - przez pryzmat identyfikacji zróżnicowanych ale wspólnych potrzeb, problemów i możliwości oraz identyfikacji optymalnych sposobów ich zaspokojenia, rozwiązania i wykorzystania

Punktem odniesienia w ocenie uwarunkowań nie może być gmina, a punktem odniesienia w formułowaniu kierunków działań oraz identyfikacji projektów nie może być „zbieranie projektów od gmin” oraz tworzenie ustaleń wg „zasady alokacji per capita”

„Pierwsza” Strategia MT musi być więc kompletnym przeciwieństwem aktualnej Strategii dla ZIT w MOF Torunia

Jaka powinna być pierwsza strategia Metropolii Toruńskiej? Pięć niezbędnych warunków dobrej strategii

Strategia dla Metropolii Toruńskiej nie zastąpi strategii rozwoju poszczególnych gmin ani też nie może być sumą ustaleń tych strategii. Może natomiast skutecznie wspomagać realizację strategii rozwoju gmin

Powinna być strategią skupiającą się na programowaniu tylko wybranych zagadnień, które realizują ideę powołania i funkcjonowania Metropolii – a więc wykorzystanie szans dla lepszego rozwoju, które daje walor występowania tu interakcji dużego miasta i jego obszarów podmiejskich

Jaka powinna być pierwsza strategia Metropolii Toruńskiej?

Pięć niezbędnych warunków dobrej strategii

Strategia dla Metropolii Toruńskiej musi być na tyle szczegółowa, by w praktyce stanowiła wykaz konkretnych zadań do realizacji – każde z nich musi być szczegółowo sprecyzowane rzeczowo i posiadać jasne wytyczne co do sposobu realizacji. Musi to być więc strategia nie tylko z jasną i spójną wizją rozwoju ale także z listą projektów, realizujących tę wizję

W warstwie ustaleń należy więc oczekiwać bardzo konkretnych wskazań – np. przebiegu linii komunikacji metropolitalnej, lokalizacji węzłów przesiadkowych, lokalizacji wspólnych terenów inwestycyjnych, lokalizacji wspólnej infrastruktury społecznej

Jaka powinna być pierwsza strategia Metropolii Toruńskiej?

Pięć niezbędnych warunków dobrej strategii

Strategia dla Metropolii Toruńskiej musi być „bardzo uczciwie przepracowana”. Aby mogła być użyteczna, musi być bardzo rzetelna, ale także rozumiana i akceptowana przez wszystkich partnerów tworzących MT

Ustalenia będą wymagały dokonywania wyborów i kompromisów. Ustalenia ważne dla MT jako całości, nie muszą być przecież zlokalizowane w każdej z gmin – nie każda gmina uzna, że „coś wygrała” dzięki ustaleniom strategii

Proces tworzenia pierwszej strategii należy także bardzo dobrze przepracować ze społeczeństwem (wymaga to dużo więcej działań, niż tylko ustawowe konsultacje społeczne) – to idealny sposób na rozpoczęcie budowania metropolitalnej tożsamości i metropolitalnej wspólnoty

Relacje pomiędzy strategią gminy, a strategią MT

Należy pamiętać, że finalnie nadrzędnym celem sporządzania każdej strategii terytorialnej jest zapewnienie mieszkańcom jak najlepszej jakości życia – poprzez określenie optymalnych działań, **które w realiach danej gminy, tę jakość zapewnią** (różnice między strategiami różnych gmin wynikają właśnie z wyboru możliwości optymalnych instrumentów)

Przystąpienie do MT, dla każdej z gmin **stanowi zmianę tych realiów** – przystąpienie do MT było bardzo ważną decyzją strategiczną, która istotnie zmieniła perspektywy rozwoju oraz zasady kształtowania tego rozwoju

Przystąpienie do MT stanowi jasną deklarację, że silne związki z Toruniem są uwarunkowaniem determinującym lub co najmniej silnie wpływającym na rozwój w przyszłości

Przynależność do MT staje się dla każdej z gmin „uwarunkowaniem wewnętrznym” dla planowania rozwoju – oprócz tego czym każda z gmin dysponuje (potencjał własny), musi uwzględniać możliwość realizacji części swojego interesu rozwojowego na terenie gmin sąsiednich, a zwłaszcza na terenie Miasta Toruń

Relacje pomiędzy strategią gminy, a strategią MT

Dla każdej z gmin tworzących MT, przystąpienie do MT stanowi **otwarcie nowego rozdziału w historii gminy, który będzie polegał na:**

- **uznaniu (i przełożeniu tego faktu do polityki kształtowania rozwoju gminy!), że:**
- (dla gmin poza Toruniem) **rozwój gminy opieramy na podmiejskim położeniu** (co implikuje silne codzienne związki z Toruniem) oraz na funkcjonowaniu w partnerstwie z innymi samorządami (co implikuje zgodę na wspólne realizowanie niektórych działań, które mają znaczenie dla rozwoju gminy)
- (dla Torunia) **rozwój Miasta Toruń budujemy w partnerstwie z ponad 30 samorządami**, których potencjał będzie wzmacniał możliwości rozwoju Miasta, ale jednocześnie współpraca stanowi współodpowiedzialność za rozwój społeczno-gospodarczy tych gmin, bo będzie on zależny w większym niż wcześniej stopniu, od zadań realizowanych w Mieście na rzecz mieszkańców tych samorządów

Relacje pomiędzy strategią gminy, a strategią MT

Strategia rozwoju gminy

Przed przystąpieniem do MT

W jaki sposób realizować cele rozwoju gminy?

Po przystąpieniu do MT

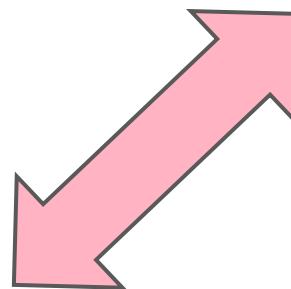
W jaki sposób realizować cele rozwoju gminy za pomocą potencjału własnego?

W jaki sposób realizować cele rozwoju gminy za pomocą potencjału dostępnego w MT?

Strategia rozwoju MT

W jaki sposób realizować cele rozwoju MT?

(Czyli cele związane z integracją MT, przekładające się pośrednio na wsparcie rozwoju każdej z gmin)

Strategia rozwoju MT powinna być więc traktowana jako: strategia osiągnięcia tych celów (realizacji tych zadań), które zostaną wspólnie ustalone jako zakres „władztwa MT” i w tym zakresie powinna być strategią „wspomagającą” strategię lokalne

Rozdział IV

Metropolia Toruńska – ku integracji (?)

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Jakie mogą/powinny być główne obszary zainteresowania Metropolii Toruńskiej („obszary, w których buduje się Metropolia”), które mogą/powinny być zaprogramowane w Strategii, a jeśli tak – będą służyły integracji oraz powinny stać się najważniejszymi obszarami aktywności władz Metropolii („od czego zacząć?”)

- Sprawny metropolitalny system transportu publicznego
- Wspólna realizacja niektórych usług społecznych dla zapewnienia mieszkańcom porównywalnie dobrego dostępu i porównywalnej oferty/jakości usług
- Wspólne zarządzanie i promowanie oferty gospodarczej i kształtowanie rynku pracy
- Budowa wspólnoty metropolitalnej – wykształcenie tożsamości/integracja mentalna
- Obniżanie kosztów funkcjonowania i poprawa sprawności administracji lokalnej poprzez wspólną realizację zadań
- Budowa wizerunku i promocja

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Sprawny metropolitalny system transportu publicznego

Zaprojektowanie oraz uruchomienie skutecznego systemu metropolitalnego transportu publicznego (transport aglomeracyjny)

Zadania do wykonania:

- Jaka koncepcja – czy sieć szkieletowa czy szczegółowa?
- Wyznaczenie tras
- Ustalenia zasad włączenia do Torunia (wjazd do centrum?, dworzec podmiejski?, końcówki linii na skrajnych pętlach komunikacji miejskiej?)
- Ustalenie rozkładów jazdy
- Zapewnienie taboru
- Oszacowanie kosztów i sposobu partycypacji w nich
- Założenia integracji z liniami regionalnymi
- Założenia realizacji węzłów przesiadkowych
- Relacje z transportem powiatowym
- Ustanowienie operatora

Cechy dobrze funkcjonującego transportu aglomeracyjnego:

- duża częstotliwość, krótki czas dojazdu, atrakcyjna taryfa, atrakcyjny tabor, zintegrowanie biletowe i organizacyjne z innymi rodzajami transportu publicznego

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Wspólna realizacja niektórych usług społecznych

Niezbędne jest podjęcie strategicznych decyzji na temat integracji niektórych rodzajów usług społecznych – 1. czy integrować? 2. jakie usługi? 3. jak bardzo?

Należy wyjść z założenia, że niektóre zadania, realizowane/zarządzane wspólnie dla całego obszaru MT, mogą działać efektywniej, niż zarządzane indywidualnie z poziomu każdej z gmin. Podstawowym celem i efektem, byłoby tu zapewnienie mieszkańcom całej MT dostępu do:

- porównywalnej oferty
- porównywalnej jakości
- możliwie blisko położonych

wybranych usług publicznych

Zadania które powinny być programowane wspólnie wymagają odejścia od granic gmin, spojrzenia funkcjonalnego na całość MT jak na jeden obszar, w ramach którego mieszkańcy powinni być optymalnie obsłużeni blisko miejsca zamieszkania, niezależnie od gminy zamieszkania i gminy gdzie działa usługa

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Wspólna realizacja niektórych usług społecznych

Jak daleko może być posunięta integracja? (możliwy wybór „stopnia integracji”)

1. Tylko ujednolicenie oferty (w ramach zadań realizowanych przez poszczególne gminy)
2. Ujednolicenie oferty i dostępność usług „ponad” granicami gmin
3. Przekazanie bazy „do zasobu wspólnego” i zarządzania daną usługą przez jednego operatora

Należy rozważyć utworzenie „metropolitalnego zasobu infrastruktury służącej realizacji wspólnych celów rozwojowych” – jako bazy dla realizacji powyżej określonych działalności w zestandaryzowany sposób, wspólny dla całego obszaru MT. Takie założenie, prowadzi w praktyce do rezygnacji z samodzielnej realizacji części zadań własnych samorządów

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Wspólna realizacja niektórych usług społecznych

Jakie zadania mogą być realizowane wspólnie?

(przykłady najłatwiejsze do wdrożenia)

- Opieka nad dziećmi do lat 3
- Opieka przedszkolna
- Domy dziennego pobytu dla seniorów
- Kluby seniorów
- Specjalizacja domów kultury
- Specjalizacja ośrodków zdrowia w zakresie dostępu do wybranych lekarzy specjalistów

Są to usługi, w przypadku których atrakcyjność, a nawet możliwość skorzystania w ogóle, zależy od ich dostępności w pobliżu miejsca zamieszkania. Kluczowe znaczenie ma łatwa dostępność terytorialna. Odejście od zarządzania w granicach gmin pozwala na optymalizację dostępności

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Wspólna realizacja niektórych usług społecznych

Postępująca integracja usług publicznych może być optymalnym kierunkiem działań w obliczu niekorzystnych prognoz demograficznych, skutkujących coraz większą skalą potrzeb przy równocześnie coraz niższym poziomie siły nabywczej mieszkańców i mniejszych zdolnościach budżetów gmin do realizacji zadań,

z punktu widzenia:

- kosztów ich prowadzenia,
 - zapewnienia odpowiednio dobrej dostępności,
 - zapewnienia odpowiednio wysokiej jakości dla mieszkańców,
- a więc także zachowania atrakcyjności gminy jako miejsca do zamieszkania.

Standaryzacja jest także „zabezpieczeniem” dla każdej z gmin, że nie będą konkurować we własnym gronie o pozyskanie mieszkańców poprzez ofertę usług własnych.

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Wspólne zarządzanie i promowanie oferty gospodarczej i kształtowanie rynku pracy

Należy rozważyć:

- Powołanie „Metropolitalnej agencji rozwoju przedsiębiorczości”
- Identyfikację wspólnego zasobu „metropolitalnych terenów inwestycyjnych” o różnej skali i przeznaczeniu – strategia powinna wyznaczać te tereny, a poszczególne gminy powinny uwzględnić je tworząc Plany ogólne gmin

Rolą „Metropolitalnej agencji rozwoju przedsiębiorczości” powinno być:

- Uzbrajanie terenów
- Promocja terenów
- Pełnienie roli „metropolitalnej IOB” - agencji wspierającej przedsiębiorców z terenu MT oraz promującej ich przedsięwzięcia
- Pełnienie roli „metropolitalnej IOB” – agencji współpracującej ze szkołami zawodowymi oraz koordynującej doskonalenie/zmiany kwalifikacji dorosłych

Dla wsparcia gospodarki w ramach MT należy rozważyć:

- zapewnienie transportu publicznego do „metropolitalnych terenów inwestycyjnych”
- Współpracę PUP - jako zsięciowanych agencji kształtowania rynku pracy

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Obniżanie kosztów funkcjonowania i poprawa sprawności administracji lokalnej poprzez wspólną realizację zadań

Możliwe jest podjęcie działań optymalizujących funkcjonowanie samorządów:

- Wspólne zakupy mediów (grupy zakupowe energii)
- Centra usług wspólnych – wspólne zarządzanie infrastrukturą komunalną
- Metropolitalne biuro planowania przestrzennego/urbanistyki
- Metropolitalne biuro ubiegania się o środki rozwojowe (centrum przygotowywania projektów/wniosków)

Oprócz obniżenia kosztów, wspólna realizacja zadań ułatwia pozyskanie kadr wysokiej jakości (gminy nie konkurują o specjalistów)

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Budowa wizerunku i promocja

Budowanie wizerunku i kształtowanie tożsamości „mieszkańca metropolii”:

- Oznaczenie symboliką Metropolii Toruńskiej wszystkich atrybutów administracji samorządowej (podwójne ologowanie: herb gminy oraz herb metropolii) – począwszy od budynków, poprzez media społecznościowe, środki transportu publicznego, materiały promocyjne, samorządową prasę, papiery listowe urzędów gmin, po wizytówki wójtów
- Wspólne inicjatywy promocyjne (przykładowe obszary: gospodarka – wspólna oferta inwestycyjna, turystyka – zsieciovanie produktów, żywność pochodząca z terenu MT – własna marka żywności?)
- Wspólne projekty kierowane do mieszkańców – karty miejskie, karty seniora, honorowanie zniżek udzielanych przez samorzady dla własnych mieszkańców, metropolitalne stypendia dla uczniów, integrowanie poprzez zawody sportowe dla dzieci i młodzieży (metropolitalne młodzieżowe kluby sportowe), metropolitalne młodzieżowe kółka naukowe, konkursy szkolne – współzawodnictwo „o puchar Metropolii”

Jakie mogą być płaszczyzny integracji w ramach MT

Finansowanie rozwoju

Ważne zagadnienia do rozstrzygnięcia:

- Jaka skala środków jest niezbędna dla realizacji poszczególnych aspektów integracji?
- Skąd pozyskać środki?

Finansowanie wspólnych działań być może powinno się odbywać ze składek JST do wspólnego budżetu Metropolii według algorytmu bazującego na :

- zasadzie per capita

ale zmodyfikowanego ze względu na szczególne uwarunkowania:

- in plus (np. gmina posiadająca wspólną strefę gospodarczą czerpie dochody z podatku od nieruchomości więc powinna mieć podwyższoną składkę)
- in minus (np. gmina prowadząca i ponosząca koszty usług obsługujących mieszkańców innych gmin powinna mieć obniżoną składkę)

Daleko idąca integracja wymaga zaangażowania całkiem dużego aparatu administracyjnego – „Biuro Metropolii” w praktyce być może powinno być kilkudziesięcioosobowym urzędem „menedżerów metropolii”

Załączniki

Mapa 6. Saldo przepływów związanych z dojazdami w 2021

Charakter salda przepływów

(w nawiasie wskazano liczbę jednostek spełniających warunek)

■ ujemne - nadwyżka wyjeżdżających do pracy nad przyjeżdżającymi (119)

■ dodatnie - nadwyżka przyjeżdżających do pracy nad wyjeżdżającymi (25)

A.K. - Aleksandrów Kujawski
B. - Brzeźnica
C. - Cieleszów
Ch. - Chełmno
Ch. - Chlesta

G. - Grudziądz
G.D. - Górków-Debich
I. - Inowrocław
L. - Lipno
K. - Kowal

N. - Nieszawa
P. - Pyski
Rd. - Radziejów
Sw. - Świekatowo
Wł. - Włocławek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS dotyczących macierzy przepływów ludności związanych z zatrudnieniem

Dojazdy do pracy w województwie kujawsko-pomorskim w świetle danych GUS

13

W dojazdach do pracy, generalną zasadą jest, że dojeżdża się ze wsi do miast (a z mniejszych miast - do większych miast). Na obszarach wiejskich rzadko znajdują się duże skupiska miejsc pracy, generujące dojazdy na dużą skalę.

Dlatego, poza największymi miastami bardzo rzadkie są przypadki dodatniego bilansu w dojazdach do pracy

Mapa 8. Kierunki głównych przepływów między jednostkami w 2021 roku

Suma wzajemnych przepływów między jednostkami w 2021 roku
(z wyłączeniem przepływów poniżej 500 osób)

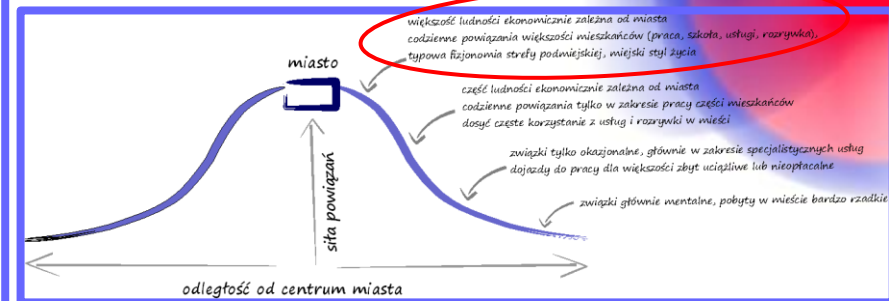

obszar gminy

A.K. - Aleksandrów Kujawski
B. - Brodnica
C. - Ciechocinek
CH. - Chełmno
CH. - Chleba
G. - Grudziądz
G.-O. - Golub-Olechów
I. - Inowrocław
L. - Lipno
K. - Kowalewo
M. - Mielno
R. - Rogoźnica
Rd. - Radziejów
Sw. - Świekatowo
W. - Włocławek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS dotyczących macierzy przepływów ludności związanych z zatrudnieniem

Dojazdy do pracy w województwie kujawsko-pomorskim w świetle danych GUS

Zasięg bardzo silnych związków
Torunia i gmin Metropolii
Toruńskiej w zakresie dojazdów
do pracy – jest stosunkowo
niewielki i obejmuje gminy
leżące blisko Miasta

Mapa 12. Przepływy między Toruniem a gminami województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku

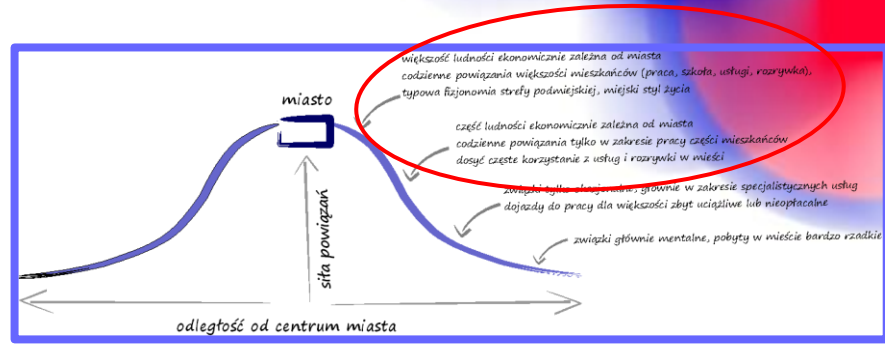

Suma wzajemnych przepływów między jednostkami w 2021 roku
(z wyłączeniem przepływów poniżej 50 osób)

- 3 426 - 4 676
- 2 001 - 2 895
- 1 001 - 2 000
- 101 - 1 000
- 50 - 100

A.K. - Aleksandrów Kujawski G. - Grudziądz H. - Inowrocław
B. - Brzezina G.-D. - Gduń-Dobrzyń I. - Inowrocław
C. - Chełmno L. - Lipno K. - Kowal
CH. - Chełmża M. - Mielno R. - Rybnik
D. - Dobrzyń nad Wąk. S. - Świekatowo W. - Włocławek
D. - Dobrzyń nad Wąk. S. - Świekatowo W. - Włocławek

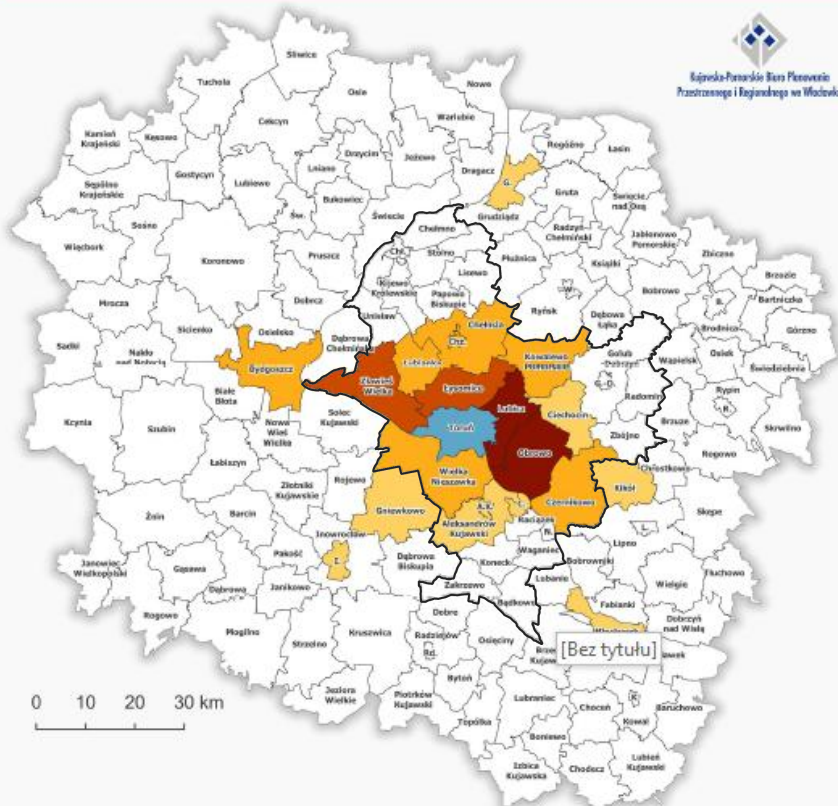
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS dotyczących macierzy przepływów ludności związanych z zatrudnieniem

Jeśli jednak uwzględni się także powiązania o niższej intensywności, większość gmin Metropolii Toruńskiej wykazuje związki z Toruniem w zakresie dojazdów do pracy

Dojazdy do pracy w województwie kujawsko-pomorskim w świetle danych GUS

Mapa 11. Przyjazdy do pracy do Torunia z gmin województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku

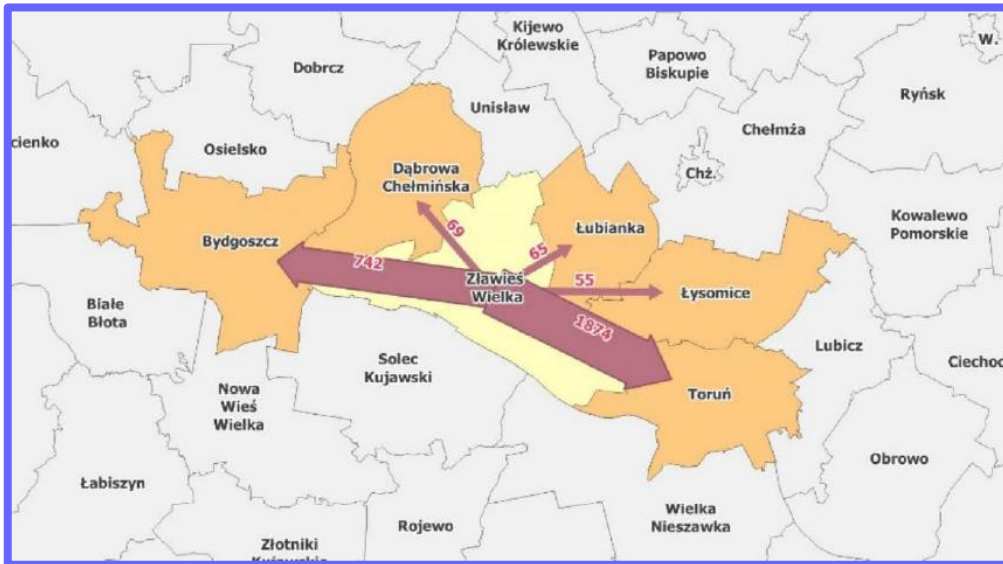
Przyjeżdżający do pracy do Torunia według miejsca zamieszkania
(% wszystkich przyjeżdżających do miasta; na mapie wskazano jedynie jednostki które uzyskały wartości powyżej 1%)

- 13,75 - 15,51
- 7,10 - 8,11
- 2,01 - 3,95
- 1,01 - 2,00
- miasto Toruń

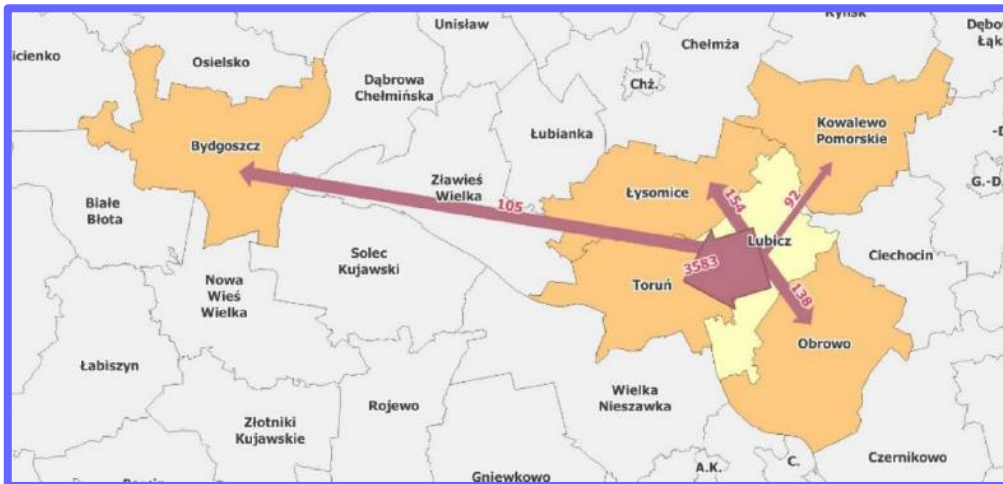
A.K. - Aleksandrow Kujawski
B. - Brodnica
C. - Cedynia
CH - Chełmno
Ch. - Chmielnik
G. - Grudziądz
G.-D. - Golub-Dobrzyń
I. - Inowrocław
L. - Lipno
K. - Kowal
N. - Nieszawa
R. - Rybnik
Sd. - Radziejów
Sw. - Świekatowo
W. - Włocławek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS dotyczących macierzy przepływów ludności związanych z zatrudnieniem

Gminy mające największy udział
w dojazdach do pracy do
Torunia

**Gmina Zławieś Wielka
i Gmina Lubicz.**
Wyjazdy do pracy do gmin
o liczbie wyjeżdżających
równej co najmniej 50 osób

*Dojazdy w strefie podmiejskiej
mają miejsce przede wszystkim
w relacjach gmina – główne
miasto.
Dojazdy pomiędzy innymi gminami
w obszarach podmiejskich mają
zdecydowanie mniejszą skalę*

Materiał źródłowy: Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego, Oddział w Bydgoszczy

WYJAZDY DO PRACY

(uwzględniające przepływy wewnętrzne,
tj. między gminami w obrębie województwa
kujawsko-pomorskiego)

Główny cel wyjazdów do pracy

(Jednostki do których dana gmina notuje najwyższy udział wyjeżdżających)

- miasto Bydgoszcz
- miasto Toruń
- miasto Włocławek
- miasto Grudziądz
- miasto Inowrocław
- siedziba własnego powiatu
- inna gmina:

Gmina zamieszkania	Gmina pracy
Bydgoszcz	Białe Błota
Jeziora Wielkie	Strzelno
m. Brodnica	gmina wiejska Brodnica
m. Chełmno	Świecie
m. Golub-Dobrzyń	Kowalewo Pomorskie
m. Grudziądz	gmina wiejska Grudziądz
m. Lipno	gmina wiejska Lipno
m. Radziejów	Piotrków Kujawski
m. Rybin	gmina wiejska Rybin
m. Włocławek	Brześć Kujawski
Mogilno (pow. mogileński)	Janikowo (pow. inowrocławski)
Nieszawa	Ciechocinek
Raciążek	Ciechocinek
Sępólno Krajeńskie	Więcbork
Śliwice (pow. tucholski)	Osie (pow. świecki)
Tuchola	Cekcyn
Wąbrzeźno	Ryśk

Pozostałe objaśnienia

granica powiatu

Materiał źródłowy:

Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego, Oddział w Bydgoszczy

Dla około połowy gmin z Metropolii Toruńskiej, Toruń NIE JEST NAJWAŻNIEJSZYM celem dojazdów do pracy. Rozwój efektywnego transportu metropolitalnego może spowodować bardzo duże zmiany na rynku pracy w tej części Województwa

Opracowanie: Adam Stańczyk

Statystyki miejscowości wg NSP 2021

Sieć osadnicza MT:

444 miejscowości: **8** miast i **436** miejscowości wiejskich

458 395 mieszkańców

260 122 mieszkańców poza
Toruniem

187 505 mieszkańców wiejskich

13 miejscowości wiejskich liczy
ponad 2000 mieszkańców –
mieszka w nich 1/5 wszystkich
mieszkańców wiejskich

jęscowość	ludność 2021	zmiana (%) w latach 2011-2021
Czernikowo	3588	18,1
Lubicz Górny	3581	0,3
Unistaw	3575	-2,2
Głogowo	3232	54,9
Lubicz Dolny	3186	7,8
Grębocin	2975	15,0
Brzozówka	2567	55,2
Mała Nieszawka	2548	15,6
Złotoria	2440	21,3
Łysomice	2427	26,7
Krobia	2210	62,1
Osiek nad Wisłą	2189	75,3
Górsk	2144	9,2
Obrowo	1980	31,0
Łubianka	1918	40,9
Stary Toruń	1899	24,5
Raciążek	1719	-2,6
Lisewo	1683	-4,3
Rozgarty	1666	48,5
Pigża	1550	26,3
Papowo Toruńskie	1527	22,8
Czarne Błoto	1307	97,4
Czarnowo	1282	74,4
Zławieś Mała	1273	24,1
Cierpice	1259	-2,8
Silno	1249	123,8
Rożno-Parcele	1234	45,2
Waganiec	1224	-3,2
Służewo	1207	-3,7
Grzywna	1153	1,9
Wielka Nieszawka	1133	14,4
Turzno	1090	5,2
Steklin	1001	-12,3

Rozmieszczenie 33 miejscowości wiejskich liczących ponad 1000 mk

Mieszka w nich 65,0 tys. osób (wzrost w latach 2011 – 2021 o 11,4 tys.). Stanowią 35% ogółu ludności wiejskiej

*Szczegółowa analiza sieci osadniczej
jest podstawą do planowania
wszelkich działań w sferze organizacji
transportu oraz dostępności usług
publicznych*

*Poza Toruniem mieszka 260,1 tys.
osób*

**Ponad połowa (137,7 tys.)
zamieszkuje 7 miast oraz
miejscowości wiejskie liczące
ponad 1 tys. osób
(łącznie 40 miejscowości)**

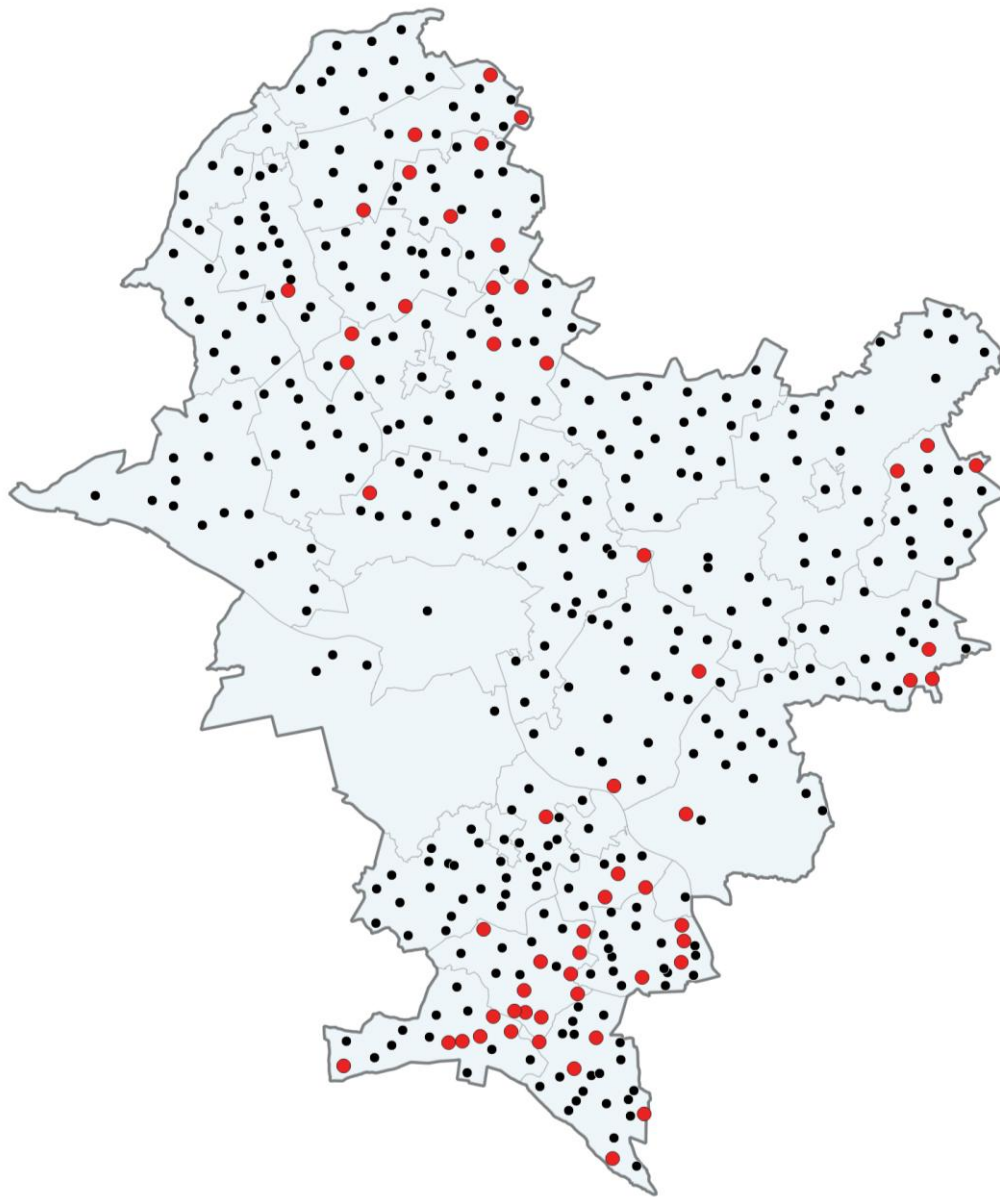
Opracowanie: Adam Stańczyk

*Poza Toruniem mieszka 260,1 tys.
osób*

**Rozmieszczenie 128
miejscowości, które łącznie
zamieszkuje $\frac{3}{4}$ ludności
spoza Torunia**

Opracowanie: Adam Stańczyk

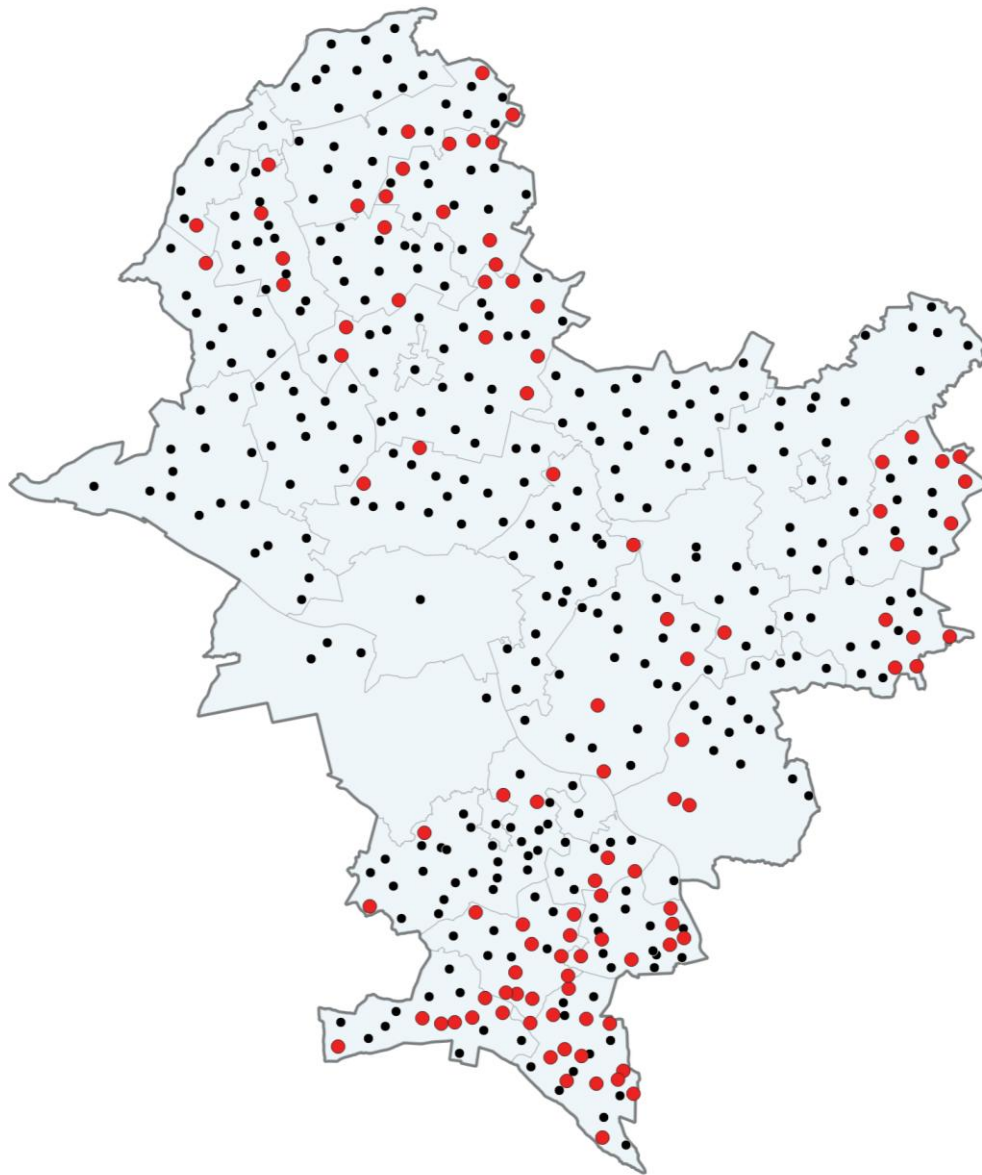

*Poza Toruniem mieszka 260,1 tys.
osób*

**Rozmieszczenie 56
miejscowości, liczących 100
lub mniej mieszkańców**

Te miejscowości zamieszkuje
łącznie 4 335 osób. A więc:
1/8 wszystkich miejscowości jest
zamieszkiwana przez zaledwie 1,7%
ludności zamieszkującej poza
Toruniem

Opracowanie: Adam Stańczyk

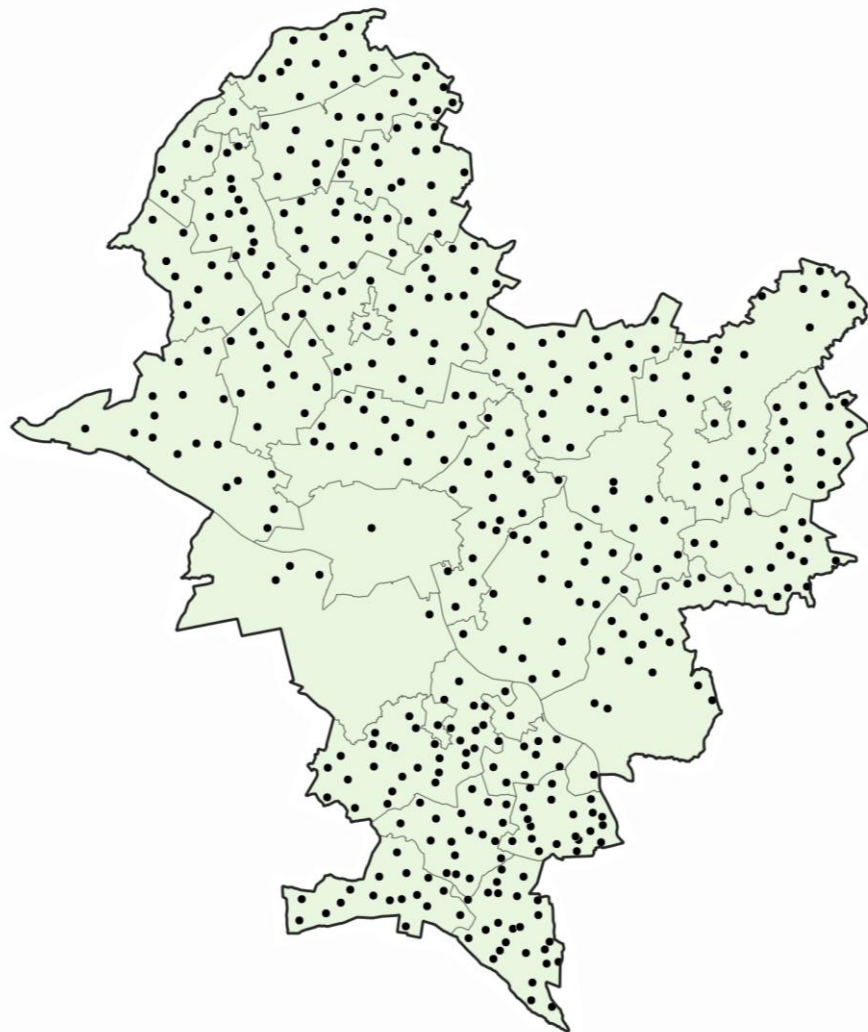
*Poza Toruniem mieszka 260,1 tys.
osób*

**Rozmieszczenie 100
najmniejszych spośród 444
miejscowości Metropolii
Toruńskiej**

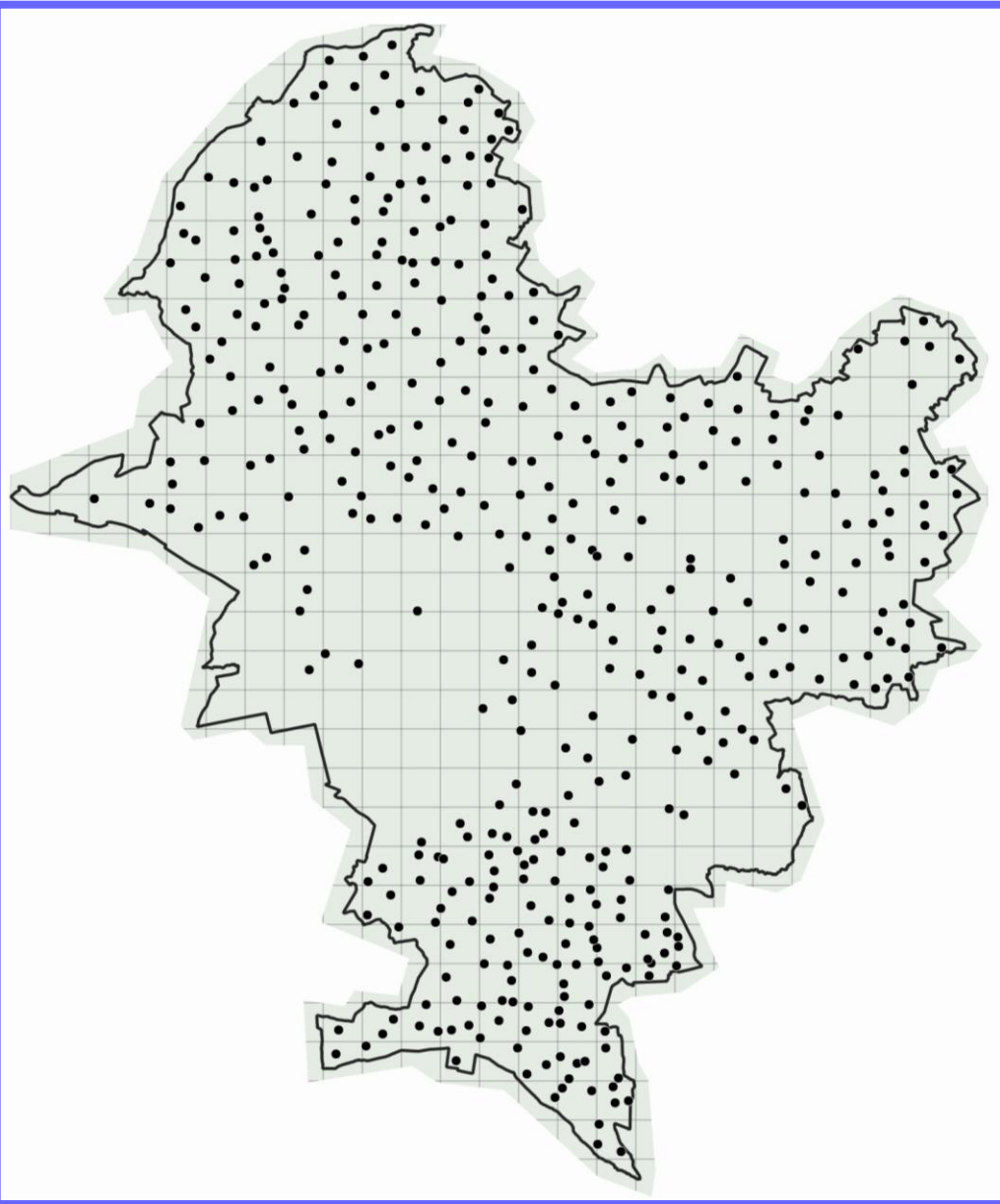
**Łącznie zamieszkuje je 9 346
osób, to jest 2,0% ogółu ludności
Metropolii**

Opracowanie: Adam Stańczyk

Planowanie rozwoju Metropolii Toruńskiej wymaga odejścia od podziału administracyjnego na rzecz spojrzenia na całość obszaru

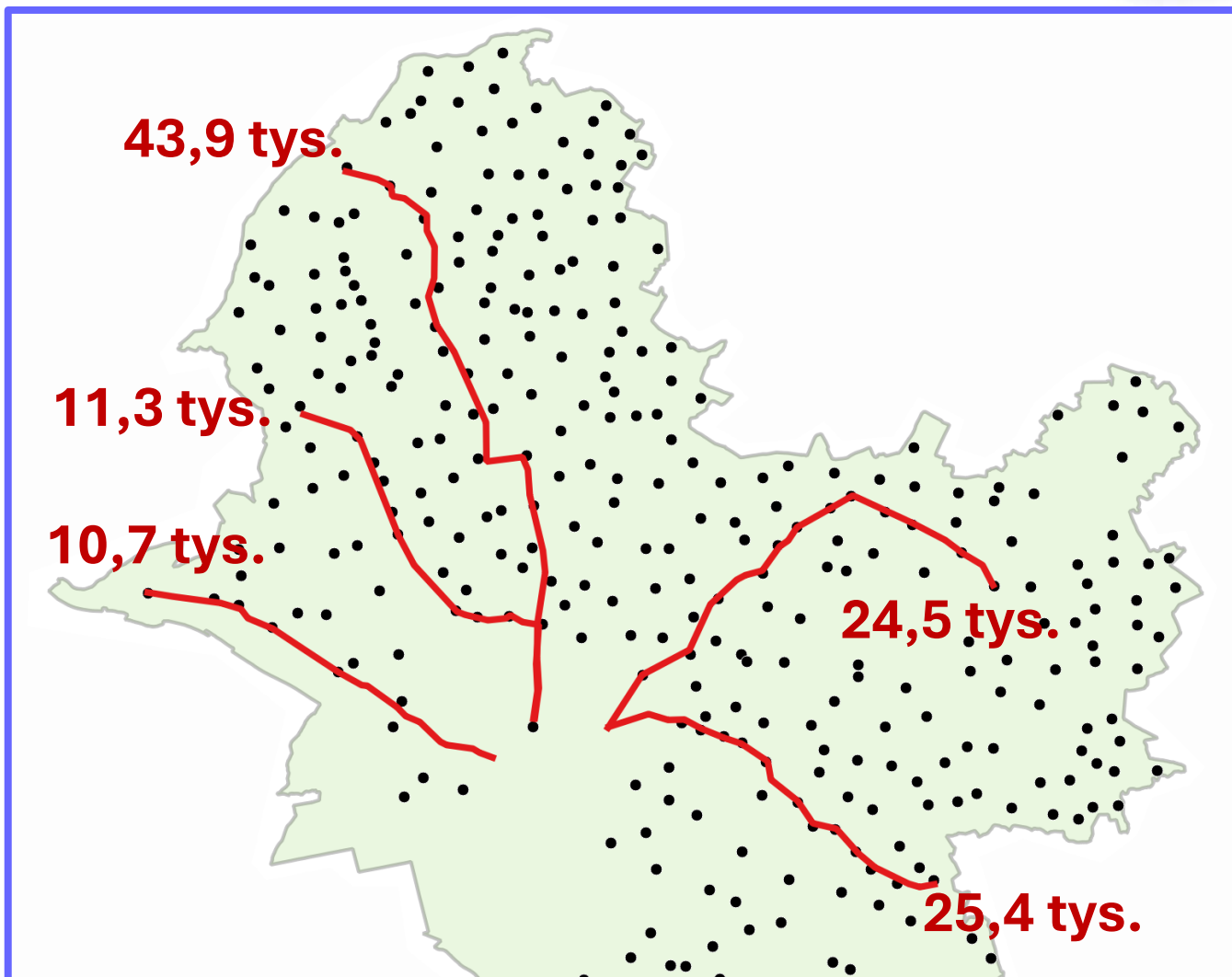

Opracowanie: Adam Stańczyk

Miejscowości na tle siatki
kwadratów o boku 3 km

Opracowanie: Adam Stańczyk

**Teoretyczny potencjał dla linii przykładowych autobusowych
(ludność miejscowości w bezpośredniej bliskości wyznaczonych tras)**

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej – fundamentalne ustalenie Strategii

Wszystkie kluczowe zagadnienia dla integracji powinny być pokazane/rozmieszczone w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym w szczególności:

- koncepcja obsługi ludności w zakresie usług (ze wskazaniem miejsc wspólnej obsługi)
- koncepcja obsługi w transporcie publicznym (przebiegi linii, węzły przesiadkowe)
- wskazanie obszarów dla rozwoju gospodarczego
- określenie funkcji poszczególnych części MT istotnych z punktu widzenia MT jako całości (struktura przestrzeni wg predyspozycji dla rozwoju)

W części tekstowej modelu powinny być zawarte założenia funkcjonowania/realizacji wszystkich istotnych zagadnień

Dziękuję za uwagę !